

Анализа ефеката закона

ПРИЛОГ 1:

Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

У области заштите и очувања филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа прати се ниво и квалитет уређености заштите филмског и осталог аудиовизуелног културног наслеђа, како у погледу уређености елемената филмског и осталог аудиовизуелног културног наслеђа тако и услова за обављање делатности заштите филмског и осталог аудиовизуелног културног наслеђа, институционалне изграђености и уређености области филмског и осталог аудиовизуелног културног наслеђа. Тренутно стање је такво да Југословенска кинотека до сада није имала могућност да прикупља целокупне информације из свих институција, као и приватних лица, које чувају филмско и остало аудиовизуелно наслеђе. Овим Нацртом закона и увођењем Јединственог информационог система ће се све ове информације централизовати и водити кроз електронски централни регистар. Након што се остваре све претпоставке за функционисање заштите филмског и осталог аудиовизуелног културног наслеђа сагласно циљевима због којих се уређује, као показатељи који би били праћени у контроли реализације су: очување целовитог корпуса филмског и осталог аудиовизуелног културног наслеђа, проучавање, тумачење, вредновање и представљање јавности филмског и осталог аудиовизуелног културног наслеђа.

2) Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

У предметној области се није спроводио документ јавне политике или пропис, стога није могуће представити резултате спровођења истих.

3) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

Важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже су: Закон о културном наслеђу. Значај предложене промене се огледа у томе што Закон о културном наслеђу даје правни основ за образовање установа заштите – аудиовизуелних архива. Одредбама овог закона предвиђено је и да се Законом о филмском и осталом аудиовизуелном наслеђу у потпуности уређује и рад установа заштите – аудиовизуелних архива.

4) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

Овај Закон, као извор права за ову материју, треба да обезбеди основе за детаљно уређење ове делатности културног наслеђа, као и да обезбеди правни оквир за

обезбеђивање услова неопходних за обављање делатности заштите филмског и осталог аудиовизуелног културног наслеђа и равномеран развој ових установа.

Доношење закона је неопходно и једино могуће решење за свеобухватно регулисање система заштите филмског и осталог аудиовизуелног културног наслеђа, ако имамо у виду да ће се на овај начин решити актуелни проблеми са којима се свакодневно суочавају установе у обављању делатности.

Значајан део грађе од значаја за историју и културу земље, до сада није био препознат и проглашен за културно добро. Овим Нацртом закона, препознајемо аудиовизуелне архиве у саставу, тако да се самим тим целокупна грађа која се налази у овим установама преко централне установе заштите ставља под заштиту.

Имајући у виду потребу системског уређења сваке појединачне области заштите културних добара сходно својим специфичностима, Закон о филмском и осталом аудиовизуелном наслеђу је услов системског приступа и уређења области заштите покретних културних добара – филмске и остале аудиовизуелне грађе на свеобухватан и сврсисходан начин.

Законско уређивање права и обавеза власника и држалаца филмске и остале аудиовизуелне грађе и филмске и остале аудиовизуелне грађе која ужива претходну заштиту, Јединствени информациони систем за аудиовизуелне архиве, питања права и обавеза установа заштите, њихову делатност и очување филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа, вођење евиденција, упис у регистар и вођење регистара филмске и остале аудиовизуелне грађе и евиденцију филмске и остале аудиовизуелне грађе која ужива претходну заштиту, категорисање и утврђивање културних добара, уређивање добара под претходном заштитом, коришћење филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа, стручна звања у делатности заштите и очувања филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа, стручни надзор који обавља централна установа заштите и бројна друга питања важна су у циљу стварања комплетног система за очување и заштиту филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа Србије.

5) Која промена се предлаже?

1. Стварање законског оквира који ће обезбедити потпуну заштиту и очување филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа на свеобухватан начин, без обзира на облик у којем настаје и где се налази, један је од основних циљева који ће се постићи доношењем овог закона. Уређивање ове материје законом ће утицати и на развој свести о важности очувања филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа за будуће генерације, односно свести да се овај део културног наслеђа мораја заштитити од уништења јер представља својеврсно материјално сведочанство о постојању, организацији, развоју и функционисању друштва и државе.

2. Успостављање правно уређеног и организованог система заштите и очувања филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа, његове идентификације, проучавања, вредновања, категорисања и коришћења, као циља овог закона.

3. Уређивање институционалног и правног основа за заштиту и коришћење филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа.

4. Увођење јединственог информационог система који повезује аудиовизуелне архиве у циљу ефикасног чувања, коришћења и доступности података о филмским и осталим аудиовизуелним културним добрима и добрима под претходном заштитом. Сви подаци јединственог информационог система чуваће се у централној установи заштите. Јединствени информациони систем ће се повезати са агрегатором Министарства културе Републике Србије. Ово повезивање функционисаће тако што сви јединствени информациони системи (из свих области културног наслеђа) омогућавају размену података и видљивост података на агрегатору метаподатака и дигиталних објеката из

јединствених информационах система установа заштите. Министарство надлежно за послове културе надлежно је за рад овог агрегатора. Подаци потребни за вођење јединственог информационог система се прикупљају и обрађују у сврху праћења стања филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа и активности на његовој заштити и очувању. Подаци о личности које садрже јединствени информационах системи чувају се и обезбеђује се њихова доступност јавности у складу са законом којим се уређује заштита података о личности, уз обавезу поштовања правила о сразмерности обраде у односу на циљеве и сврху обраде података.

5. Јасно дефинисање и остваривање циљева заштите и очувања филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа.

6. Утврђивање филмске и остале аудиовизуелне грађе за културно добро.

7. Успостављање јединственог система делатности заштите и очувања филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа које обављају за то основане установе заштите – аудиовизуелни архиви.

8. Обезбеђивање подршке научно-истраживачким и образовним активностима на заштити и очувању филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа.

9. Усклађеност са обавезујућим прописима ЕУ, који се односе на ову област културног наслеђа.

6) Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

Доношење закона је неопходно и једино могуће решење за свеобухватно регулисање система заштите филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа, као и постављање система и организације и функционисање делатности заштите и очувања филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа, ако имамо у виду да се не могу на други начин решити актуелни проблеми са којима се свакодневно суочавају установе у обављању делатности.

Имајући у виду значај филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа и културних добара у савременом свету, неопходно је сва питања у вези настанка, чувања и заштите филмске и остале аудиовизуелне грађе, као и друга питања у вези надлежности и рада установа заштите и обавеза и права власника и држаоца, уредити овим законом, којим ће се поставити правни основи за уређење заштите филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа.

7) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Нацрт закона ће утицати на установе заштите и очувања филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа, на кориснике услуга установа заштите, на специјализована правна и физичка лица који нису део јавног сектора и на власнике и држаоце филмске и остале аудиовизуелне грађе.

8) Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварит и жељена промена и о којим документима се ради?

Не постоје важећи документи.

9) Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

Не.

10) Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (status quo).

У случају недоношења закона, систем заштите филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа не би био свеобухватно регулисан као и поставање система и организације и функционисање делатности заштите, ако имамо у виду да се не могу на други начин решити актуелни проблеми са којима се свакодневно суочавају установе у обављању делатности. На основу наведеног, ова опција није одржива из разлога што више није могуће постојећим правним оквиром обезбедити потпуну заштиту и очување филмске и остале аудиовизуелне грађе.

11) Какво је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

У правним системима европских земаља (Чешка, Француска,...) постоје модели уређења заштите филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа, тако да се овај предлог закона уклапа у сличну или исту праксу заштите филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа. Ту пре свега треба поменути следеће: обавеза предаје грађе централној установи заштите, могућност добровољног депоновања грађе централној установи (што је и предвиђено и европским конвенцијама у овој области), увезивање у јединствени регистар филмске и остале аудиовизуелне грађе.

ПРИЛОГ 2:

Кључна питања за утврђивање циљева

**1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва?
(одговором на ово питање дефинише се општи циљ).**

Стварање законског оквира који ће обезбедити потпуну заштиту и очување филмске и остале аудиовизуелне грађе, без обзира на облик у којем настаје и где се налази један је од основних циљева који ће се постићи доношењем овог закона. Уређивање ове материје законом ће утицати и на развој свести о важности очувања ове грађе за будуће генерације, односно свести да се филмска и остала аудиовизуелна грађа као део културног наслеђа мора заштитити од пропадања и уништења јер ова грађа представља својеврсно материјално сведочанство о филму и филмској уметности, постојању, историјски контекст државе и друштва, из чега произилази и значај који ова врста културног наслеђа има за науку и културу.

2) Шта се предметном променом жели постићи?

(одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доведе до остварења општег циља.

У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

1. Стварање законског оквира који ће обезбедити потпуну заштиту и очување филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа на свеобухватан начин, без обзира на облик у којем настаје и где се налази, један је од основних циљева који ће се постићи доношењем овог закона. Уређивање ове материје законом ће утицати и на развој свести о важности очувања филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа за будуће генерације, односно свести да се овај део културног наслеђа мораја заштитити од уништења јер представља својеврсно материјално сведочанство о постојању, организацији, развоју и функционисању друштва и државе.

2. Успостављање правно уређеног и организованог система заштите и очувања филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа, његове идентификације, проучавања, вредновања, категорисања и коришћења, као циља овог закона.

3. Уређивање институционалног и правног основа за заштиту и коришћење филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа.

4. Јасно дефинисање и остваривање циљева заштите и очувања филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа.
5. Утврђивање филмске и остале аудиовизуелне грађе за културно добро.
6. Успостављање јединственог система делатности заштите и очувања филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа које обављају за то основане установе заштите – аудиовизуелни архиви.
7. Обезбеђивање подршке научно-истраживачким и образовним активностима на заштити и очувању филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа.
8. Усклађеност са обавезујућим прописима ЕУ, који се односе на ову област културног наслеђа.

3) Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

Да.

4) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

Показатељ је успешније спровођење прописа којим се уређује заштита филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа, као и доступност филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа.

Законско уређивање обавеза ималаца и држалаца културних добара, евиденција културних добара, питања права и обавеза аудиовизуелних архива, њихова делатност, категорисање и утврђивање културних добара, уређивање добара под претходном заштитом, утврђивање јединствених мера заштите су само нека од значајних питања која ће бити решена у првој години примене закона. Као резултат тога формираће се јединствена евиденција културних добара из ове области културног наслеђа, која ће омогућити њихово претраживање и доступност. Након истека годину дана од почетка примене закона, односно на крају 2024. године, резултати нове правне регулативе огледаће се у једном потпуно уређеном систему заштите филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа. Очекује се да током 2025. године сви аудиовизуелни архиви буду повезани у оквиру јединственог информационог система, што ће резултирати бољим прегледом стања филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа.

ПРИЛОГ 3:

Кључна питања за идентификовање опција јавних политика

1) Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана "status quo" опција?

У току анализе разматрано је неколико релевантних могућности:

- 1) status quo - недоношење Закона о филмском и осталом аудиовизуелном наслеђу, односно немењање важећег Закона о културним добрима,
- 2) измене односно допуне Закона о културним добрима којим би се извршила корекција дела уочених проблема или
- 3) доношење новог закона који би у потпуности регулисао ову област.

Прва опција није одржива из разлога што више није могуће постојећим правним оквиром обезбедити потпуну заштиту и очување филмске и остале аудиовизуелне грађе.

Друга опција би подразумевала измене и допуне Закона о културним добрима у погледу низа питања које тај закон недовољно или у већини случајева уопште не

регулише. Ово не би било добро решење имајући у виду обим потребних измена, односно допуна, као и чињеницу да Закон о културним добрима не уређује само заштиту филмске и остале аудиовизуелне грађе него и заштиту других врста културних добара, те је из наведених разлога целисходније доношење новог закона који би у потпуности регулисао област заштите филмске и остале аудиовизуелне грађе и организацију и функционисање делатности заштите.

2) Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти?

На основу одредба Закона о културном наслеђу, предвиђено је доношење овог закона као дела свеобухватне заштите културног наслеђа, тако да није ни било могућности за друге опције.

3) Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?

Подстицајне мере су предвиђене Законом о културном наслеђу. Нацртом закона о филмском и осталом аудиовизуелном наслеђу је предвиђено да имаоци и држаоци филмске и остале аудиовизуелне грађе за коју не постоји обавеза предаје овим законом, могу добровољно депоновати исту централној установи заштите као добровољном депозитном телу.

4) Да ли су у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви?

Нацртом закона је предвиђено успостављање Аудиовизуелног савета установа заштите културног наслеђа – аудиовизуелних архива Републике Србије.

5) Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера?

Не.

6) Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике, односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?

Могу.

7) Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?

Да.

8) Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?

Опција је примена регулаторне мере односно доношење Закона о филмском и осталом аудиовизуелном наслеђу.

Специфичности филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа се пре свега огледају у посебном начину чувања, спровођења мера заштите и дигитализације истог, као и низ других питања која позитивни закони недовољно или у већини случајева уопште не регулишу, изискују посебну правну регулативу. Овим нацртом закона се сада регулишу веома важна питања која нису регулисана другим законима, а која се односе на: специјалне и приватне установе заштите, односно специјалне и приватне аудиовизуелне

архиве; стручна архивска звања у области заштите филмске и остале аудиовизуелне грађе и бројна друга питања. Уколико имамо у виду значај филмске и остале аудиовизуелне грађе, како за историју, науку и културу, неопходно је хитно уређивање ове материје у циљу очувања овог културног добра.

ПРИЛОГ 4:

Кључна питања за анализу финансијских ефеката

1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?

У предстојећем периоду неће бити значајнијих ефеката на јавне приходе и расходе.

2) Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?

Финансијске ресурсе потребно је обезбедити из буџета Републике Србије.

Потребна средства се односе на: додатан број запослених, потребе функционисања Аудиовизуелног савета, средства за организовање и спровођење стручног испита и средства за обезбеђивање додатне опреме у области дигитализације односно заштите и очувања филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа. Што се тиче јединственог информационог система, са његовом израдом се започело у 2022. години а завршетак је планиран пре почетка примене закона, тако да додатна средства није потребно планирати са почетком примене закона.

3) Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?

Неће утицати на међународне финансијске обавезе.

4) Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

За спровођење Закона о филмском и осталом аудиовизуелном наслеђу није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије за 2023. годину, јер је овим законом предвиђена његова одложена примена, годину дана од дана ступања на снагу, тако да се очекује да ће се са применом Закона почети 2024. године. У складу са тим, у буџету Републике Србије за 2024. годину средства ће бити планирана према реалним параметрима у складу са расположивим средствима у буџету.

5) Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

Није релевантно.

6) Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?

Није релевантно.

ПРИЛОГ 5:

Кључна питања за анализу економских ефеката

1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

Нацрт закона неће створити додатне трошкове за привреду из разлога што продуцент, односно увозник, Југословенској кинотеци доноси грађу на копирање, када испуњава своју законску обавезу. Самим тим нема никаквих трошкова.

2) Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаће м и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин?

Не.

3) Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?

Не.

4) Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?

Не.

5) Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин?

Изабрана опција утиче на увећање друштвеног богатства очувањем филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа.

6) Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

Није релевантно.

ПРИЛОГ 6:

Кључна питања за анализу ефеката на друштво

1) Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција а проузроковати грађанима?

Изабрана опција неће грађанима проузроковати трошкове и користи (материјалне и нематеријалне).

Када је реч о полагању стручног испита у Југословенској кинотеци, до сада се само делимично полагао у Југословенској кинотеци (поједини предмети везани за филмску грађу), међутим од сада ће комплетан испит бити организован у Југословенској кинотеци. Стручни испит полагају лица која су се стручно оспособила за практични рад у аудиовизуелним архивима. Стручно оспособљавање за практични рад у аудиовизуелним архивима за запослене на стручним пословима са високим и вишим образовањем траје годину дана, а са средњим образовањем - девет месеци. Испит је намењен запосленима у аудиовизуелним архивима који раде у директном контакту са филмском и осталом аудиовизуелном грађом. Трошкове полагања испита носе аудиовизуелни архиви у којима раде ова лица. Планирано је да накнада за полагање стручног испита износи 2.000,00 динара. Сви запослени који раде на пословима заштите филмске и остале аудиовизуелне грађе морају да положи стручни испит.

Што се тиче додатних трошкова за власнике односно држаоце културних добара и добара под претходном заштитом, ова добра се углавном налазе у аудиовизуелним архивима. Ту говоримо о материјалима на аналогним форматима, који су због компликованог начина чувања одавно предати установи заштите у којој се већ увелико дигитализују. Када је реч о материјалима који су тренутно код власника и држалаца, они су већ у дигиталном облику и самим тим, нема додатних трошкова

2) Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно спровођење те опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици свели на минимум?
Није релевантно.

3) На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?
Није релевантно.

4) Да ли би и на који начин изабрана опција утицала на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр. промене у стопама запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које на меће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично)?
Није релевантно.

4) Да ли изабране опције омогућавају равноправан третман, или доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица (нпр. на основу националне припадности, етничког порекла, језика, пола, родног идентитета, инвалидитета, старосне доби, сексуалне оријентације, брачног статуса или других личних својстава)?
Није релевантно.

6) Да ли би изабрана опција могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва, на који начин и у којем обиму?
Није релевантно.

7) Да ли би се реализацијом изабраних опција позитивно утицало на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин?
Није релевантно.

8) Да ли би се реализацијом изабране опције утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе и на који начин?
Није релевантно.

ПРИЛОГ 7:

Кључна питања за анализу ефеката на животну средину

1) Да ли изабрана опција утиче и у којем обиму утиче на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ва

здуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије?

Нацрт закона не проузрокује никакав утицај на животну средину, укључујући воду, ваздух и обновљиве изворе енергије.

2) Да ли изабрана опција утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну?

Нацрт закона не проузрокује никакав утицај на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну.

3) Да ли изабрана опција утиче на здравље људи?

Нацрт закона неће произвести никакав утицај на здравље људи.

4) Да ли изабрана опција представља ризик по животну средину и здравље људи и да ли се допунским мерама може утицати на смањење тих ризика?

Нацрт закона не представља ризик по животну средину и здравље људи.

5) Да ли изабрана опција утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област?

Нацрт закона не утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област.

ПРИЛОГ 8:

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

1) Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

Нацртом закона садржи одредбе о оснивању аудиовизуелних архива и њиховим органима, врстама аудиовизуелних архива, условима за обављање делатности заштите, евиденцији аудиовизуелних архива, Централној установи заштите и очувања филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа – Државни аудиовизуелни архив Србије Југословенска кинотека, Аудиовизуелном архиву Филмске новости, аудиовизуелним архивима радија и телевизије, Аудиовизуелном савету и средствима за рад аудиовизуелних архива.

Као веома битну новину, Нацрт закона предвиђа формирање Аудиовизуелног савета. Аудиовизуелни савет се образује као стручно тело за сарадњу аудиовизуелних архива у циљу обезбеђивања сталне стручне подршке од интереса за развој и унапређење делатности заштите филмске и остале аудиовизуелне грађе. Аудиовизуелни савет формира централна установа заштите, односно његове чланове бира директор Југословенске кинотеке, на период од пет година.

У нацрту закона предвиђен је рок од годину дана од дана ступања на снагу овог закона да аудиовизуелни архиви ускладе своју организацију и рад са одредбама овог закона. Такође, предвиђено је да ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона променити назив, Југословенска кинотека у Државни аудиовизуелни архив Србије Југословенска кинотека, као и републичка установа Филмске новости у Аудиовизуелни архив Филмске новости. Чланом 75. утврђено је да ће се подзаконски прописи за спровођење овог закона донети у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона. Чланом 76. предвиђено је да за филмско дело које је финансирано или суфинансирано из буџета Републике Србије и намењено за јавно приказивање, а настало

пре ступања на снагу овог закона, лице из ст. 1. и 3. члана 51. закона, предаје или уступа на копирање оригинални мастер или дигитално идентичну копију са које је рађен медиј за приказивање, са одговарајућом документацијом и пратећом грађом централној установи заштите у року од годину дана од дана почетка примене овог закона. С обзиром на застарелост ранијих законских прописа који регулишу предају филмског дела централној установи заштите, услед којих велики део филмских дела није предат, ова одредба ће поспешити законску обавезу предаје и попунити недостајући фонд филмских културних добара. Чланом 12. Закона о кинематографији је прописано да је продуцент домаћег кинематографског дела, намењеног за јавно приказивање, без обзира у којој је техници снимљен, дужан је да Југословенској кинотеци у Београду, у првој години приказивања кинематографског дела, преда по једну некоришћену копију сваког произведеног кинематографског дела, изворне филмске материјале (оригинални негатив слике и негатив тона) са одговарајућом документацијом. Ову обавезу по поменутом члану, има и продуцент копродукционог кинематографског дела. Имајући у виду да ова обавеза продуцента и копродуцента подразумева предају изворних филмских материјала на филмској траци, на којој се филмска дела више не снимају, већина филмских дела се снима дигитално, те самим тим обавеза прописана овом одредбом није могла бити испуњена. На основу свега наведеног у општем је интересу да се пропише обавеза предаје или уступања на копирање оригиналног мастера или дигитално идентичне копије са које је рађен медиј за приказивање, са одговарајућом документацијом и пратећом грађом. Централна установа заштите којој је основна улога да чува и штити филмско и остало аудиовизуелно културно наслеђе, испуњавањем ове обавезе продуцентата и копродуцентата би обављала своју основну делатност, у општем интересу. Чланом 77. прописано је да запослени који на дан ступања на снагу овог закона обавља послове на заштити филмске и остале аудиовизуелне грађе за које нема одговарајуће образовање или положен стручни испит, може наставити са обављањем тих послова под условом да у року од две године од дана ступања на снагу овог закона стекне одговарајуће образовање, односно положи стручни испит. Чланом 78. утврђено је да су аудиовизуелни архиви који нису инвентарисали филмску и осталу аудиовизуелну грађу, оформили инвентарне књиге и документацију дужни да обаве наведене послове у року од годину дана од дана почетка примене овог закона. Чланом 80. утврђено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењиваће се истеком годину дана од дана његовог ступања на снагу.

2) Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета)

и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?

За спровођење законских одредби неопходна су додатна средства из буџета Републике Србије: за повећање броја запослених у аудиовизуелним архивима, за рад Аудиовизуелног савета, организовање стручних испита у Југословенској кинотеци као и за набавку додатне опреме.

3) Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?

Није потребно.

4) Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?

Да.

5) Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност?

Позитивно утиче на владавину права јер обезбеђује свеобухватну заштиту филмског и осталог аудиовизуелног наслеђа.

6) Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?

Повећава одговорност и транспарентност рада установа заштите и власника и држалаца филмске и остале аудиовизуелне грађе.

7) Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

Предвиђено је доношење подзаконских прописа у року од годину дана од дана ступања на снагу Закона о филмском и осталом аудиовизуелном наслеђу.

Нацрт закона предвиђа доношење следећих прописа:

Ближе услове за обављање делатности заштите прописује министар надлежан за послове у области културе на предлог централне установе заштите.

Евиденцију аудиовизуелних архива са седиштем на територији Републике Србије води Министарство, које прописује садржину и начин вођења евиденције.

Ближе услове и начин коришћења филмске и остале аудиовизуелне грађе прописује министар.

Садржину и начин вођења Централног регистра и регистара прописује Министар.

Евиденције филмске и остале аудиовизуелне грађе прописује Министар.

Ближе услове, начин функционисања, повезивања и вођења Јединственог информационог система прописује министар на предлог централне установе заштите.

Услове и начин ревизије филмске и остале аудиовизуелне грађе прописује министар.

План и програм стручног оспособљавања запослених у аудиовизуелним архивима, програм стручног испита и начин његовог полагања прописује министар.

Ближе услове и начин стицања виших стручних звања прописује министар.

Начин утврђивања и спровођења мера заштите прописује централна установа заштите као поверени посао.

Садржај и начин вођења документације о филмској и осталој аудиовизуелној грађи прописује централна установа заштите као поверени посао.

ПРИЛОГ 9:

Кључна питања за анализу ризика

1) Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

Да.

2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење по ступка јавне набавке уколико је она потребна?

Финансијска средства за спровођење изабране опције ће бити обезбеђена. Није потребно спровођење јавне набавке.

3) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

Не.

V. Процена финансијских средстава потребних за спровођење закона

За спровођење Закона о филмском и осталом аудиовизуелном наслеђу није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије за 2023. годину, јер је овим законом предвиђена његова одложена примена, годину дана од дана ступања на снагу, тако да се очекује да ће се са применом Закона почети 2024. године. У складу са тим, у буџету Републике Србије за 2024. годину средства ће бити планирана према реалним параметрима у складу са расположивим средствима у буџету.